

KLAGANDE

Försäkringskassan
Processjuridiska enheten, Sundsvall
851 93 Sundsvall

MOTPART

██████████ ██████████

Ombud: Jurist Anthony Sundström
Humana Assistans AB
Box 184
701 43 Örebro

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Luleås beslut den 10 augusti 2017 i mål nr 1850-17,
se bilaga A

SAKEN

Intermistiskt beslut i mål om assistansersättning

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten ändrar förvaltningsrättens beslut och avslår yrkandet om
intermistiskt beslut.

YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan yrkar att förvaltningsrättens beslut ändras.

██████████ anser att Försäkringskassans överklagande ska avslås.

Försäkringskassan anför bl.a. följande till stöd för sitt överklagande. Det har inte framkommit uppgifter som gör utgången i målet oviss och det har därför inte funnits skäl för förvaltningsrätten att förordna intermistiskt om assistansersättning för ██████████. Som i många andra ärenden rörande assistansersättning finns det svårigheter att exakt uppskatta den tid som går åt för ett speciellt behov. Det finns därför ett visst utrymme för att göra olika bedömningar i fråga om hur stor tid som ska beaktas. I ██████████ ██████████ fall skulle det dock krävas att tiden som han behövde hjälp med sina grundläggande behov beräknas till nästan fyra gånger mer än vad Försäkringskassan beräknar den till för att han ska ha rätt till assistansersättning. Det är svårt att se hur förvaltningsrätten, ens med en generös bedömning, skulle kunna motivera en sådan beräkning. Det kan här tilläggas att det på de grunder som angetts i omprövningsbeslutet är tydligt att någon tid för kommunikation eller annan hjälp som kräver ingående kunskaper inte kan beaktas.

██████████ anför bl.a. följande till stöd för sin inställning. Utgången i målet är oviss och indragen assistansersättning är uppenbart av mycket ingripande natur för honom. Han delar inte Försäkringskassans bedömning gällande omfattningen av hans grundläggande behov. Försäkringskassans bedömning är huvudsakligen grundad på de uppgifter som framgår av den ADL-bedömning som gjorts. Sedan dess har ytterligare uppgifter framkommit som talar för att utgången i målet är oviss. Den arbetsterapeut som utförde ADL-bedömningen har sedermera framfört att hon upplevt svårigheter att utföra bedömningen till följd av ██████████ ovanliga sjukdom

som medför att hans tillstånd ofta växlar. Han har även fått remiss för en ny neuropsykologisk utredning för att belysa det aktuella tillståndet.

██████████ inget kompletterande intyg daterat den 30 maj 2017 av distriktsläkaren ██████████ Överkalix hälsocentral samt kompletterande skrivelse avseende utförd ADL-bedömning daterad den 4 september 2017 av leg. arbetsterapeuten ██████████ Kalix kommun.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämplig bestämmelse framgår av förvaltningsrättens beslut.

Försäkringskassan gjorde, efter att ██████████ ansökt om utökad assistansersättning, en ny förutsättningslös prövning av hans rätt till assistansersättning och beslutade den 31 maj 2017 att ██████████ inte längre hade rätt till assistansersättning från och med den 1 juni 2017. För att ██████████ skulle hinna ordna sitt behov av stöd på annat sätt utgick assistansersättning dock till och med augusti månad 2017. Beslutet ändrades inte vid omprövning den 29 juni 2017.

Av kompletterande intyg av distriktsläkaren ██████████ framgår bl.a. följande. Den senaste neuropsykologiska utredningen av ██████████ gjordes när han var tio år. Han är nu 28 år och har remitterats för ny utredning.

Av intyg från leg. arbetsterapeuten ██████████ framgår bl.a. följande. ██████████ har en ovanlig sjukdom där hans tillstånd växlar ofta. Det är svårt att utföra en ADL-bedömning där observation kan göras och få med hans växlande hjälpbehov. Han kan bli dålig på kvällar, nätter och helger. Därför blir en del av bedömningen baserad på intervju med dem som vet hur ██████████ tillstånd växlar. Det vore av värde att få en ADL-

bedömning av specialistvården, på någon enhet som känner till denna sjukdom och kan observera hur [REDACTED] hälsotillstånd påverkar honom och hans förmåga till aktivitet.

Kammarrätten gör följande bedömning.

För att ta ställning till frågan om intermistiskt beslut krävs, liksom vid inhibition, ett preliminärt ställningstagande till sakfrågan. Om det framstår som sannolikt att det överklagade beslutet kommer att ändras kan det bli aktuellt att förordna om intermistiskt beslut. Vilken grad av sannolikhet, för att överklagandet slutligen ska bifallas, som krävs framgår inte av lagtexten. Svaret på den frågan kan i viss mån variera beroende på vilka intressen som står emot varandra i målet. Som regel bör emellertid en tämligen hög grad av sannolikhet krävas (jfr RÅ 1986 ref. 7 och 1990 ref. 82). I rättsfallet RÅ 1996 ref. 24 uttalade Högsta förvaltningsdomstolen att i fall då ett inhibitionsbeslut betyder att en för den enskilde mycket betydelsefull social förmån som staten tillhandahåller tills vidare inte ska utgå ska reglerna om inhibition tillämpas restriktivt. Detta har i praxis tolkats som att inhibition eller intermistiskt beslut kan meddelas redan då utgången i dylika mål framstår som oviss.

I nu aktuellt fall har [REDACTED] begärt att interimistiskt erhålla assistansersättning med 124 timmar och 42 minuter per vecka till dess förvaltningsrätten slutligt avgör hans överklagande av Försäkringskassans avslagsbeslut.

Försäkringskassan anser att i det inte har framkommit uppgifter som gör utgången i målet oviss. [REDACTED] hävdar å sin sida att utgången i målet är oviss eftersom Försäkringskassan missbedömt hans behov av hjälp med de grundläggande behoven, eftersom Försäkringskassan inte tagit hänsyn till hans växlande hjälpbehov som blir mycket större då han har dåliga perioder.

Kammarrätten noterar att Försäkringskassan i sitt avslagsbeslut räknat med tid i de grundläggande behoven för perioder av försämrat mående, efter vad Försäkringskassan funnit rimligt. Även med beaktande av att ny neuropsykologisk utredning ska göras och att det finns vissa svårigheter att göra en helt rättvisande ADL-bedömning finner kammarrätten inte förutsättningar för att på förevarande utredning bevilja det yrkade intermistiska beslutet. Mot denna bakgrund ska Försäkringskassans överklagande bifallas och förvaltningsrättens intermistiska beslut ändras så att [REDACTED] där framförda yrkande om interimistiskt förordnade avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 4).

Charlotte Waas
kammarrättsråd
ordförande

Åsa Ärlebrant
kammarrättsråd

Kajsa Kellerborg
tf. kammarrättsassessor
referent

Else Ammor
föredragande jurist

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ**

BESLUT
2017-08-10
Meddelat i Luleå

Mål nr
1850-17

KLAGANDE

██████████ ██████████

Ombud: Jurist Anthony Sundström
Humana Assistans AB
Box 184
701 43 Örebro

MOTPART

Försäkringskassan
851 93 Sundsvall

ÖVERKLAGAT BESLUT

Försäkringskassans omprövningsbeslut den 29 juni 2017

SAKEN

Assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken, SFB; nu fråga om interimistiskt förordnande

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten beslutar att interimistiskt förordna att ██████████
har rätt till assistansersättning i samma omfattning som tidigare i avvaktan
på målets slutliga avgörande.

Dok.Id 90941

Postadress
Box 849
971 26 Luleå

Besöksadress
Skeppsbrogatan 43

Telefon
0920-29 54 90
E-post: forvaltningsrattenilulea@dom.se
www.domstol.se/forvaltningsratt

Telefax
0920-22 04 59

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Försäkringskassan beslutade att [REDACTED] inte får assistansersättning från och med juni 2017. Av beslutet framgår att han, eftersom han bedömdes behöva viss tid för att ordna sitt stödbehov på annat sätt, får assistansersättning utbetald till och med augusti 2017. Försäkringskassan motiverade beslutet med att den sammanlagda tiden för [REDACTED] grundläggande behov bedömdes uppgå till i genomsnitt 5 timmar och 28 minuter per vecka och därmed inte till mer än 20 timmar per vecka som är förutsättningen för att beviljas assistansersättning.

[REDACTED] yrkar bland annat att förvaltningsrätten ska besluta att Försäkringskassans beslut om indragen assistansersättning inte ska gälla i avvaktan på förvaltningsrättens slutliga avgörande i målet. Han anför bland annat följande. Försäkringskassans beslut att dra in hans assistansersättning är av mycket ingripande natur för honom. Han har stora hjälpbehov som till följd av sjukdomens natur kan vara svåra att tidsmässigt uppskatta. Han har mitokondriell myopati som är en mycket ovanlig sjukdom. Sjukdomen medför att hans energiresurser och möjligheter att utföra fysiska moment är ytterst begränsade. Hans energiresurser räcker inte för att tillgodose alla moment i hans dagliga livsföring. Utgången i målet får anses vara klart oviss.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av 28 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) följer att den domstol som ska pröva ett överklagande får besluta att det överklagade beslutet, om det annars skulle gälla omedelbart, tills vidare inte ska gälla och även i övrigt besluta i saken.

För att ett beslut om inhibition ska meddelas har det i praxis ställts upp ett krav på en tämligen hög grad av sannolikhet för att avgörandet kommer att

ändras i sak. Kravet har dock satts lägre om målet har varit av sådan karaktär att det för en enskild kan antas medföra betydande olägenheter om beslutet ska gälla omedelbart och det inte finns något motstående intresse som starkt talar för att beslutet ska gälla omedelbart. I sådana fall har inhibition ansetts kunna meddelas redan när utgången i målet framstår som oviss (se RÅ 1990 ref. 82). Samma förhållande gäller vid andra interimistiska beslut än inhibition (se ex. Kammarrätten i Göteborgs dom den 2 september 2016 i mål nr 4819-16).

Försäkringskassans beslut att [REDACTED] inte längre har rätt till assistansersättning kan antas medföra betydande olägenheter för honom. Vidare anser förvaltningsrätten att utgången i målet framstår som i vart fall oviss. Med beaktande härav, och då det inte heller har framkommit något starkt motstående intresse, anser förvaltningsrätten att det finns tillräckliga skäl att interimistiskt förordna att [REDACTED] även efter den sista augusti 2017, har rätt till assistansersättning i den omfattning som han tidigare haft. [REDACTED] yrkande härom ska därför bifallas och han förklaras ha rätt till assistansersättning i samma omfattning som tidigare i avvaktan på att förvaltningsrätten avgör målet slutligt.

Förvaltningsrätten kommer senare att slutligt pröva överklagandet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i formulär DV 3104/1 C (se bilaga).

Britt Dahlin
rådman

Hans Sjölander har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom två månader** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om

de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

Sista dagen för överklagande är i regel den dag som genom sitt tal i månaden motsvarar den dag Ni fick del av beslutet. Om Ni fick del av förvaltningsrättens beslut t.ex. den 30 juni måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 augusti. Om Ni fick del av beslutet en dag med ett tal i månaden som inte finns i slutmånaden löper tiden i stället ut på slutmånadens sista dag. Om Ni fick del av beslutet t.ex. den 31 juli måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 september.

Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom två månader* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

För en enskild klagande är sista dagen för överklagande två månader från den dag då han/hon fick del av kammarrättens beslut. Om klaganden fick del av kammarrättens beslut t.ex. den 30 juni måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 augusti. Om klaganden fick del av beslutet t.ex. den 31 juli, som inte har någon motsvarighet två månader senare, löper tiden i stället ut på slutmånadens sista dag, dvs. i det här exemplet den 30 september. Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.